

PRITUŽBA

VAŽNA OBAVIJEST: Pritužba koju nam uputite biti će kopirana i dostavljena fizičkoj i/ili pravnoj osobi, odnosno tijelu protiv koga podnosite pritužbu.

OSOBNI PODACI O PODNOSITELJU PRITUŽBE

1. IME: _____
2. PREZIME: _____
3. NAZIV _____

(ako je podnositelj pritužbe pravno lice)

4. PODNOSITE LI PRITUŽBU ZA NEKO DRUGO LICE: _____
(odgovorite sa DA ili NE)

5. UKOLIKO JE ODGOVOR NA PRETHODNO PITANJE POTVRDAN, NAPIŠITE U ČIJE IME PODNOSITE PRITUŽBU: _____

6. DA LI IMATE SUGLASNOST OSOBE U ČIJE IME PODNO-SITE PRITUŽBU: _____

(odgovorite sa DA ili NE i obavezno priložite suglasnost, ukoliko je imate)

7. ADRESA/SJEDIŠTE: _____

8. TELEFON: _____

9. E-mail: _____

10. DATUM ROĐENJA: _____
(nije obavezan podatak)

PODACI O PRAVNOJ I/ILI FIZIČKOJ OSOBI, ODNOSNO TIJELU PROTIV KOGA PODNOSITE PRITUŽBU

A) AKO SE PRITUŽBA ODNOSI NA PRAVNO OSOBU/TIJELO

1. NAZIV PRAVNE OSOBE/TIJELO _____

2. SJEDIŠTE I ADRESA _____

3. TELEFON _____

4. JESTE LI ZAPOSLENI U TOJ PRAVNOJ OSOBI _____
(odgovorite sa DA ili NE)

B) UKOLIKOKO SE PRITUŽBA ODNOSI NA FIZIČKU OSOBU

1. IME I PREZIME _____

2. ADRESA _____

3. TELEFON _____

4. JE LI OSOBA ZA KOJU TVRDITE DA VAS JE DISKRIMINIRALA TO UČINILA NA SVOM RADNOM MJESTU / IZVRŠAVAJUĆI RADNE ZADAĆE _____
(odgovorite sa DA ili NE)

5. UKOLIKO JE ODGOVOR NA PRETHODNO PITANJE POTVRDAN, NAVEDITE GDJE JE OSOBA ZAPOSLENA _____

(naziv poduzeća/institucije/organizacije, adresu, telefon, poziciju/radno mjesto te osobe)

NAPOMENA: Ukoliko ima više pravnih i/ili fizičkih osoba, odnosno tijela na koje se pritužujete, molimo Vas da za svakoga posebno popunite obrazac pritužbe.

OSNOV DIKRIMINACIJE

Zaokružite jedan ili više osnova (osobitosti) na osnovu kojih smatrate da ste bili diskriminirani.

1. rasa
2. boja kože
3. preci
4. državljanstvo
5. nacionalna pripadnost ili etničko podrijetlo
6. jezik
7. vjerska ili politička uvjerenja
8. spol
9. rodni identitet
10. seksualna orijentacija
11. imovinsko stanje
12. rođenje
13. genetske značajke
14. zdravstveno stanje
15. invaliditet
16. bračni i obiteljski status
17. osuđivanost
18. starosno doba
19. izgled
20. članstvo u političkim, sindikalnim i drugim organizacijama

Kako se obratiti Povjereniku za zaštitu ravnopravnosti?

Svako tko se smatra diskriminiranim može podnijeti pritužbu Povjereniku za zaštitu ravnopravnosti.

Pritužba se podnosi u pisanom obliku na priloženom obrascu koji možete preuzeti i sa stranice www.ravnopravnost.gov.rs.

Pritužba treba sadržavati podatke o tome tko je žrtva diskriminacije, tko je diskriminaciju učinio, opis diskriminacijskog postupka, kao i dokaze o pretrpljenoj diskriminaciji (isprave, svjedoci i dr.)

Pritužba mora biti potpisana. Povjerenik ne postupa po anonimnoj pritužbi.

Postupak pred Povjerenikom za zaštitu ravnopravnosti se ne naplaćuje i traje 90 dana.

Povjerenik ne može kažnjavati diskriminatore ako ne poštuju njegove preporuke, ali ih može uvjeriti da to čine autoritetom institucije, snagom argumenata i pritiskom javnosti.

NORWEGIAN EMBASSY

Realizaciju projekta finansijski je podržala ambasada Kraljevine Norveške u Beogradu
www.norveska.org.rs

POVJERENIK ZA
ZAŠTITU
RAVNOPRAVNOSTI

Što je diskriminacija?

Diskriminacija je kada je jedna osoba stavljena u lošiji položaj u odnosu na druge, a razlog je neka njegova ili njezina osobitost.

PRIMJER: U oglasu za posao profesora engleskog jezika koji može raditi svaka osoba koja je završila Filološki fakultet / engleski jezik traži se osoba do 30 godina starosti, čime su isključene sve osobe starije od 30 godina – ovo je slučaj kada se prema jednakima postupa nejednako.

Do diskriminacije može doći i kada se prema osobi (ili grupi) postupa onako kako se postupa i prema drugima, iako se oni radi neke osobitosti nalaze u različitoj poziciji u odnosu na druge.

PRIMJER: Kada vrtić osigurava istu hranu za svu djecu, ali neka od njih imaju posebne potrebe iz zdravstvenih razloga (npr. alergija).

Diskriminacija može biti zasnovana na različitim **OSOBNIM SVOJSTVIMA** koja su stvarna ili se njihovo postojanje samo pretpostavlja. Osobitost predstavlja neko obilježje koje je vezano uz pojedinca, a koje ona „dijeli” s većim ili manjim brojem drugih ljudi. Osobitost su, primjerice: rasa, boja kože, državljanstvo, nacionalna pripadnost ili etničko podrijetlo, jezik, vjersko ili političko uvjerenje, spol, rodni identitet, seksualna orijentacija, invaliditet, bračni i obiteljski status, starosno doba, članstvo u političkim i drugim udrugama i dr.

Diskriminacija može biti izravna ili neizravna, namjerna ili počinjena iz neznanja. Može se dogoditi da netko učini akt diskriminacije a da toga nije bio svjestan.

Tko je Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti?

Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti je samostalno neovisno državno tijelo.

Naša **MISIJA** je suzbijanje svake diskriminacije i doprinos izgradnji tolerantnog društva u kojem svi uživaju jednaka prava i imaju jednake mogućnosti.

Naša **VIZIJA** je Srbija kao pravedno, otvoreno i tolerantno društvo ravnopravnih ljudi s jednakim mogućnostima, u kojem se poštuje različitost.

Što radi Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti?

Povjerenik postupa po pritužbama zbog diskriminacije, daje **MIŠLJENJE** o tome je li bilo diskriminacije i ukoliko utvrdi da jeste daje **PREPORUKU** diskriminatoru. Ako diskriminator ne postupi po preporuci izdaje **OPOMENU**, a ako ni onda ne postupi **IZVJEŠĆUJE JAVNOST**.

Povjerenik može podnositi **KAZNENE** i **PREKRŠAJNE PRIJAVE** radi povrede zabrane diskriminacije.

Povjerenik može podnositi **TUŽBE** radi povrede zabrane diskriminacije, u svoje ime a uz suglasnost i za račun diskriminirane osobe, ukoliko već nije pokrenut ili pravomoćno okončan postupak pred sudom po istoj osnovi.

Što nije diskriminacija?

Nije svako pravljenje razlike diskriminacija. Ponekad se u životu prema ljudima zaista događaju nepravedni postupci, a da to nije diskriminacija jer nije zasnovano na osobitosti. Razina obrazovanja ili profesija nisu osobna svojstva.

PRIMJER: Zlostavljanje, šikaniranje, uznemiravanje na radu, predstavlja mobing, a ne diskriminaciju. Iako se radi o kršenju prava, te dvije pojave ne mogu se poistovjetiti. Međutim, diskriminacija na radu postoji ukoliko ste prebačeni na niže radno mjesto po povratku s porodijskog dopusta.

Tko može biti diskriminator?

Diskriminator može biti svako: poduzeće, vlasnik restorana, ministar, vozač autobusa, ravnateljica, lokalna samouprava, škola, šalter radnik...

Tko može biti diskriminiran?

Diskriminiran može biti svako: vlasnik trgovine obućom, učitelj, član sindikata, liječnik, novinar, udruga, studentica...

Biti različit ne znači biti manje čovjek. Zato svako od nas svakoga dana može i treba graditi bolju i tolerantniju Srbiju, bogatu različitostima koje se uvažavaju i poštuju.

Brankica Janković
Povjerenica za zaštitu ravnopravnosti

Primjeri diskriminacije

Kada se u oglasu za posao inženjera traži isključivo muškarac.
Kada na natječaju u vrtiću ravnatelj ne želi primiti odgajatelja jer nije uobičajeno da se muškarac bavi čuvanjem djece.

Kada stomatolog odbija popraviti zub osobi koja živi sa HIV virusom.
Kada Vam banka ne odobri dozvoljeni minus jer ste stariji od 65 godina.
Kada osiguranje diskoteke odbija pustiti grupu Roma tvrdeći kako im trebaju rezervacija, a sve ostale pušta bez rezervacije.

Kada na ulazu u zgradu općine ne postoji prilaz/rampa za kolica osoba sa invaliditetom.

Kada grupa huligana maltretira vlasnika slastičarnice jer misle da je Albanac.
Kada profesor izbací studenta s predavanja jer ima nakit, uz komentar kako može nazočiti kada dođe „obučen kao muškarac i kako mu dolikuje“.

Na osnovu spola: Žena i muškarac rade na istim poslovima u jednom poduzeću, imaju isto godina staža i isto radno iskustvo, ali muškarac ima za trećinu veću plaću od žene.

Na osnovu nacionalne pripadnosti: Dvije školske prijateljice, od kojih je jedna Romkinja, otišle su u pekarnicu na praksu. Vlasnik pekarnice je odbio primiti Romkinju i rekao kako će izgubiti neke kupce budu li vidjeli Romkinju kako prodaje kruh.

Na osnovu dobne starosti: Poslodavac kaže zaposlenom da ga neće poslati na obuku za rad na novom stroju jer je previše star za učenje nove vještine.

Što su posebne (afirmativne) mjere?

Svi ljudi su jednaki i imaju ista prava. Međutim, neki ljudi ili grupe ljudi nalaze se u nejednakom položaju u odnosu na ostale i njihov položaj je neravnopravan glede mogućnosti školovanja, zaposlenja, napredovanja do utjecajnih položaja itd. U cilju osiguravanja potpune ravnopravnosti, uvode se posebne mjere koje se zovu još i afirmativne mjere. One služe ukidanju nejednakosti (prema ženama, Romima, osobama sa invaliditetom i dr).

PRIMJER: Označena parkirališna mjesta za osobe sa invaliditetom.

PRIMJER: Pogodnosti za studiranje Roma i Romkinja.

PRIMJER: Poslodavac je dužan ženi koja zatrudni a zaposlena je na određeno vreme, produžiti radni odnos do isteka porodijskog dopusta.

21. neka druga osobitost _____
(molimo navedite)
Molimo Vas da ukratko navedete zašto smatrate da je osobno svojstvo koje ste označili bilo povod za diskriminaciju.

GDJE SE DOGODIO DOGAĐAJ POVODOM KOGA PODNOSITE PRITUŽBU

- POSTUPAK PRED TIJELIMA JAVNE VLASTI (sud, općina, ministarstvo, povjerenstva...)
- U POSTUPKU ZAPOSŁJAVANJA ILI NA POSLU
- PRIGODOM PRUŽANJA JAVNIH USŁUGA ILI PRI KORIŠTENJU OBJEKATA I POVRŠINA
- OSTVARIVANJE VJERSKIH PRAVA
- OBRAZOVANJE I STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE
- OSTVARIVANJE MANJINSKIH PRAVA
- ZDRAVSTVENE USŁUGE
- NEŠTO DRUGO (molimo navedite)

OPIS DOGAĐAJA – molimo Vas da događaj u povodu koga podnosite pritužbu opišete detaljno, uključujući i podatke o vremenu, mjestu, osobama koje su bile nazočne i slično.

NAPOMENA: Ukoliko Vam je potrebno više mjesta za opis događaja, budite slobodni upotrijebiti dodatni papir.

DOKAZI: Molimo Vas da navedete dokaze koje dostavljate uz pritužbu.

- _____
- _____
- _____

- JESTE LI STE POKRENULI SUDSKI POSTUPAK _____ (odgovorite sa DA ili NE)
- AKO JESTE, PRED KOJIM SUDOM I KADA _____

_____ (molimo Vas da dostavite fotokopiju tužbe)

Datum _____ Potpis _____

NAPOMENA: Ukoliko pritužbu podnosite elektronskim putem, potrebno je najprije obrazac osobno potpisati i potom skenirati.

Povjerenik za zaštitu ravnopravnosti
Tel / faks: +381 11 243 81 84
Adresa: Bulevar kralja Aleksandra 84, 11111 Beograd
Republika Srbija
E-mail: poverenik@ravnopravnost.gov.rs
www.ravnopravnost.gov.rs